

Datum
2023-08-11
Adress

Yttrande

Diarienummer
TN-2022-1339

Till
Stadsrevisionen

Granskning av otillåten påverkan vid myndighetsutövning SR-2022-15

Tekniska nämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Efter stadsrevisionens granskning av otillåten påverkan vid myndighetsutövning lämnade revisionen rekommendationer till samtliga granskade nämnder, inklusive tekniska nämnden.

I det uppföljande yttrandet ska nämnden inkomma med ett sammanfattande svar utifrån granskningens slutsats som redovisas i rapporten.

Nämnden ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits under 2022 och 2023 och redogöra för vilken effekt dessa har haft i verksamheten.

Fastighets- och gatukontoret har i huvudsak genomfört de åtgärder som tekniska nämnden gav förvaltningen i uppdrag. De åtgärder som kvarstår är planerade att genomföras hösten 2023.

Yttrande

- **Informations- och utbildningsinsatser**

Tekniska nämnden gav fastighets- och gatukontoret i uppdrag att tydligt lyfta frågan om otillåten påverkan samt ta fram verksamhetsanpassat stödmaterial för förvaltningens olika verksamhetsområden, inklusive de som inte innefattar myndighetsutövning. Arbetet skulle ske i samråd med stadskontoret som driver och samordnar arbetet mot otillåten påverkan.

Otillåten påverkan definieras i Malmö stad som trakasserier, hot, våld, skadegörelse och korruption, vilket är den definition som har använts i informationen till fastighets- och gatukontorets chefer.

Fastighets- och gatukontorets chefer har under hösten 2022 utbildats om regelverk och rutiner för arbetsskador och tillbud, där hot och våld (en del av oegentlig påverkan) ingår. För att bättre kunna förebygga hot och våld, har vikten av att medarbetarna och cheferna rapporterar när de blivit utsatta för hot eller våld lyfts särskilt. Rapportering och uppföljning av risker och inträffade incidenter är ett viktigt instrument för förvaltningen att kunna se var riskerna är som störst och därmed kunna förbygga dessa.

Fastighets- och gatukontoret har under våren 2023 använt stadskontorets material som stöd i informations- och diskussionsinsatser för förvaltningens chefer efter att ha anpassat det till förvaltningens verksamhet. Utveckling av stödmaterialet kommer att ske under hösten 2023 i samband med riskanalyserna av verksamhet och arbetsmiljö.

Tekniska nämnden gav vidare fastighets- och gatukontoret i uppdrag att genomföra informationsinsatser avseende otillåten påverkan till den tillträdande tekniska nämnden inför ny mandatperiod 2023–2026. Utbildningsinsatserna skulle tydliggöra och problematisera det ansvar som förtroendevalda själva har att inte utöva otillåten påverkan eller försök till sådan påverkan på förvaltningens medarbetare.

Förvaltningen har genomfört dessa informationsinsatser enligt plan.

Tekniska nämnden gav fastighets- och gatukontoret i uppdrag att fortsatt informera om visselblåsarfunktionen, genom de kanaler som förvaltningen bedömde som lämpliga.

Informationsinsatser har gjorts via intranätet Komin och en stadsgemensam sida på Komin har upprättats med information och FAQ om funktionen. Fastighets- och gatukontoret har informerat samtliga chefer och medarbetare om visselblåsarfunktionen på APT:er och verksamhetsmöten.

Vilka är effekterna?

Genom dessa informationsinsatser bedöms cheferna och de förtroendevalda ha fått ökad medvetenhet och kunskap om vad otillåten påverkan av tjänsteperson innebär för tekniska nämndens verksamheter och vilka konsekvenser det kan få. Detta i sin tur bedöms bidra till högre beredskap mot olika sorters försök till otillåten påverkan och därmed mindre risk för att försök ska göras eller lyckas. Åtgärderna har även bidragit till ökad kunskap om att visselblåsarfunktionen ger skydd och anonymitet åt den som anmäler, vilket bedöms öka möjligheterna för förvaltningen att få kännedom om risk för eller inträffade oegentligheter.

- **Rutiner för riskanalyser**

Tekniska nämnden gav fastighets- och gatukontoret i uppdrag att ta fram underlag för och genomföra verksamhetsspecifika riskanalyser avseende otillåten påverkan.

Fastighets- och gatukontorets arbete mot otillåten påverkan har integrerats i förvaltningens systematiska arbetssätt med planering- och uppföljning av verksamheten som årlig riskanalys

inom ramen för intern kontroll samt riskbedömning inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Analys av risker i verksamheten inom intern kontroll görs under hösten och riskbedömning inom det systematiska arbetsmiljöarbetet görs vid årsskiftet och förvaltningen har planer på att utveckla arbetssättet ytterligare för att göra det enklare att identifiera och åtgärda risker i verksamheten. I samband med att riskanalysarbetet börjar hösten 2023, kommer förvaltningen att ge anvisningar till avdelningarna att fokusera på det förebyggande arbetet, vilket görs bäst genom att chefer och medarbetare gemensamt identifierar de punkter i sina respektive processer där risken för otillåten påverkan ökar.

Med anledning av ovanstående har förvaltningen bedömt att diskussioner om otillåten påverkan inte behöver tas med som regelbunden punkt till APT.

Utöver gemensamma arbetssätt vid riskanalyser testar fastighets- och gatukontoret olika metoder för att avlasta de medarbetare som är särskilt utsatta för hot genom sociala medier. Inom Storstadspaketet provar förvaltningen att utse en grupp medarbetare som turas om att besvara inlägg i sociala medier som rör en specifik fråga, till exempel en avstängning av gata för att minska utsattheten av enskilda medarbetare.

Förvaltningen följer även ett pågående rättsfall som prövar om en myndighet har rätt att blockera någon från myndighetens sociala medier.

Vilka är effekterna?

Området otillåten påverkan kommer att omfattas av redan inarbetade rutiner och processer, vilket bedöms som en stor fördel för att få önskat genomslag i verksamheten.

Genom arbetet med åtgärderna mot otillåten påverkan har förvaltningen fått syn på och kunnat dela goda exempel på befintliga arbetssätt för att identifiera, hantera och förebygga otillåten påverkan inom nämndens verksamheter. Exempelvis att särskilt utsatta verksamheter har etablerade arbetssätt för att löpande identifiera riskfyllda situationer (tex. meddela beslut) samt regelbunden uppföljning i syfte att fånga upp händelser, stötta medarbetare och öka möjligheterna att i tidigt skede identifiera kritiska arbetsmoment och situationer.

- **Handlingsplanen “Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden”**

Stadskontoret har, tillsammans med stadens förvaltningar, ett pågående arbete med att komma åt välfärdsfusk som riktar sig mot Malmö stad. En handlingsplan är framtagen; ”Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden”, (STK-2019-1285).

Handlingsplanen består av fyra delar. Välfärdsfusk kopplat till:

- Otillåten påverkan och interna oegentligheter
- Inköp och upphandling
- Enskilda
- Företag och föreningar

Tekniska nämnden gav fastighets- och gatukontoret i uppdrag att fortsätta arbetet med att utveckla och genomföra de åtgärder som finns i handlingsplanen "Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden". Handlingsplanens åtgärder skulle föras till avdelningarnas verksamhetsplaner.

Fastighets- och gatukontoret arbetar utifrån stadskontorets tidplaner för den här handlingsplanen. Inom området Inköp och upphandling pågår att antal åtgärder, bland annat kommer nya rutiner och nytt avtalssystem för upphandlingar att införas i Malmö stad och på fastighets- och gatukontoret. Dessa åtgärder följs upp inom ramen för förvaltningens verksamhetsplanering och uppföljning 2023. Syftet är bland annat att skapa en mer strukturerad inköpsorganisation i staden och säkerställa följsamhet mot upphandlade avtal. Fastighets- och gatukontoret kommer att under hösten inventera sina avtal om varor och tjänster för att föra dessa till det förvaltningsgemensamma avtalssystemet. Information om bakgrunden och syftet har delgetts förvaltningens chefer under våren 2023.

Vilka är effekterna?

Dessa åtgärder bedöms göra det enklare för medarbetarna att göra korrekta inköp från upphandlade leverantörer. Det blir också bättre förutsättningar för förvaltningen att ha kontroll och samlad översyn av förvaltningens avtal om varor och tjänster.
.]

Ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

.....
[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]